

[Jens Thoft]

Jeg mener derfor konkluderende – og her vil jeg igen gerne holde ombudsmanden foran mig – at der er et akut behov for overskuelige regler på området. Nu får vi lejlighed til at gennemgå det nøjere i udvalget, og for mig er det ikke spor afgørende, om reglen om 5-årsforældelsen ændres til 7 eller 10 år, for det er ikke det, det handler om. Jeg hørte, at justitsministeren havde en ganske rigtig pointe, da han sagde, at det kunne da lige passe, at man opfordrede folk til at trække sager i langdrag, men det er heller ikke det, der er meningen med forslaget; meningen er, at det er urimeligt at lade restancer hænge på folk, når man alligevel aldrig får dem inddraget. Og når kommunerne alligevel efter 5 års forløb afskriver i stor udstrækning, så lad os dog meddele skyldneren det, så skyldneren ikke skal have fornemmelsen af, at der hænger en uoverstigelig gældsbyrde på ham ud i al uendelig fremtid. Vi har også gældssaneringsregler, som netop skal sikre i de situationer.

Jeg vil altså godt opfordre til, at vi bruger udvalgsarbejdet til at prøve at samle os om nogle fælles retningslinjer i et forsøg på at skabe en bedre inddrivelseslov, og så ønsker jeg i øvrigt justitsministeren held og lykke med det arbejde, som jeg har forstået at Justitsministeriet allerede er i gang med. Med ombudsmandens ord: Der er behov for overskuelighed for at sikre borgernes retssikkerhed.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 27:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af fradrag i forbindelse med manglende udnyttelse af offentlige børnepasningsordninger.

Af Ole Donner (FP) m.fl.
(Fremsat 19/11 93).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Stavad):

Fremskridtspartiet ønsker at indføre et skattefradrag for børnefamilier, der ikke udnytter de offentlige børnepasningsordninger, og det er efter regeringens opfattelse en særdeles dårlig idé. Der er en tendens til at stoppe løsningsen af ethvert problem ned i skattesystemet, men det skaber tilfældigheder og bureaukrati og gør et i forvejen rigeligt svært skattesystem endnu mere uigennemsigtigt.

Regeringen har taget en række initiativer for at få løst venteliste problemerne. Problemet er helt bestemt reelt nok for de familier, der har børn stående på ventelisterne, men der gøres heldigvis en stor indsats i mange kommuner for at få fjernet ventelisterne. De nye orlovsmuligheder, som træder i kraft fra nytår, vil også bidrage til at tage presset af pasningsproblemet, ikke mindst når der er tale om de helt små børn.

Regeringen lægger altså med sin politik op til at spille på mange forskellige strenge. Forældrene får bedre muligheder for selv at passe deres børn; aftalerne med kommunerne betyder, at kommunerne får økonomisk råderum til en udbygning af pasningsmulighederne, og dagplejerne og de nye, mere utraditionelle pasningsmuligheder leverer også et vigtigt bidrag til at sikre børnene gode pasningsmuligheder og trygge opvækstvilkår. Derimod vil vi stærkt advare imod, at problemet forsøges løst gennem nye skattefradrag.

Læser man Fremskridtspartiets beslutningsforslag igennem, tror jeg, at de fleste vil se det uhensigtsmæssige i hele den indretning, man foreslår. Jeg vil også gerne advare imod det princip, som Fremskridtspartiet her forsøger at knæsette, nemlig at det giver ret til et skattefradrag, hvis man ikke gør brug af offentlige tilbud. Som jeg læser forslaget, vil det bl.a. betyde, at såfremt børnene bliver passet i en såkaldt sort dagpleje, får man også ret til et skattefradrag.

[Skatteministeren]

Går vi ind på Fremskridtspartiets tankegang, kan jeg oplyse, at en umiddelbar beregning af forslaget fortæller om et nyt skattefradrag i størrelsesordenen ca. 4 mia. kr. Det er altså også et forslag, som har ganske vidtrækkende provenumæssige konsekvenser.

Som det forhåbentlig er fremgået klart af mine bemærkninger, kan regeringen ikke støtte Fremskridtspartiets forslag.

Ilse Hansen (S):

Jeg skal på Socialdemokratiets vegne afvise beslutningsforslaget.

Baggrunden for afvisningen er for det første, at skattefradrag i forbindelse med en given ydelse af en eller anden art eller mangel på samme bliver meget uigennemsigtig og svær at lave om på. For det andet må konsekvensen vel også være, at såfremt man ikke bruger bibliotekerne, skal man også have et skattemæssigt fradrag; hvis man er rask og rørig og ikke bruger sygehusene, skal man vel også have fradrag for det. Og sådan kunne jeg blive ved, der er masser af eksempler.

Og endelig: Hvordan skal vi forholde os i de situationer, hvor der ikke er nogen indtægt at foretage fradrag i? Skal vi i stedet udbetale offentlige refusioner og tilskud?

Altså en afvisning fra vores side.

Kirkegaard (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi ganske fascinerede af dette forslag fra Fremskridtspartiet, idet en vedtagelse af forslaget vil give flere reelle valgmuligheder for forældrene; og det er vi stærkt tilhængere af.

Det ideelle er, at pengene følger barnet og ikke institutionen, og det kan opnås ved at give et tilskud til de forældre, som selv passer deres børn og således ikke benytter offentlige pasningstilbud. Men en anden metode, som Fremskridtspartiet foreslår her, er at give forældrene et skattefradrag i stedet. Denne metode er generelt endnu mere tiltalende, selv om det næppe kan udelukkes, at der vil være forældre, der ikke fuldt ud kan udnytte et skattefradrag; men dette problem må imidlertid kunne løses.

Men har vi råd til at tilvejebringe den ideelle løsning? Det tvivler vi på i Det Konservative Folkeparti. Sagen er jo, at den første kontante virkning af forslaget vil være, at der med det samme gives et skattefradrag til de forældre,

der i øjeblikket ikke belaster de offentlige budgetter med udgifter til børnepasning. Det er ganske mange, og derfor vil en vedtagelse af forslaget – selv om der i og for sig er tale om en retfærdighedshandling – sandsynligvis være meget kostbar. Skatteministeren er kommet med et slag på tasken, men det må vi jo kunne dykke nærmere ned i under udvalgsarbejdet.

Hertil kommer, at en familie i en trængt økonomisk situation kan være fristet til at tage deres barn ud af en offentlig pasningsordning – ikke for at passe barnet, men for at lade det passe sig selv. Den samme indvending kan naturligvis også rettes mod en tilskudsordning.

Som det er fremgået, kan Det Konservative Folkeparti ikke uden videre støtte forslaget; men vi synes unægtelig, at det er et spændende forslag, og vi vil gerne medvirke til, at det bliver nøjere analyseret under udvalgsarbejdet.

Svend Heiselberg (V):

Det har altid været Venstres opfattelse, at pengene skulle følge barnet, og det tager dette forslag om et skattefradrag jo også hensyn til, så vi må sige, at Venstre har al sympati for tanken.

Hvorvidt det skal realiseres på den måde, det er foreslået, stiller vi os måske lidt tvivlende over for, også på grund af at det måske bliver så dyrt, at det ikke kan gennemføres. Men det er altså en ting, som vi er indstillet på at ville kigge på i udvalget, og vi er i øvrigt positivt indstillet over for tanken om, at pengene følger barnet.

Jens Thoft (SF):

SF afviser forslaget.

Hr. Svend Heiselberg gav helt åbenbart udtryk for, at han er villig til at lade et par milliarder kroner fosse ud af statskassen til dette formål. Det er SF aldeles ikke villige til, og vi er overordentlig betænkelige ved det princip, som ligger bag hele tankegangen i forslaget: Når man ikke benytter en offentlig ydelse, skal man have et tilskud.

Lad mig spørge i forlængelse af fru Ilse Hansens mange gode eksempler: Hvad med de unge og raske, som ikke benytter vejene, fordi de ikke har bil? Hvad med de syge og gamle, som ikke benytter vejene, fordi de ligger på plejehjem eller hospital? Hvad med militærnægterne, som ikke benytter forsvaret? Skal de

[Jens Thoft]

også have et tilskud? Hvis det var sådan, ville jeg da overveje under udvalgsarbejdet, om jeg kunne indtage en anden stilling, men jeg synes i det hele taget, at princippet er ualmindelig elendigt.

SF afviser helt firkantet dette forslag.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg må sige, at jeg er fuldstændig enig i mange af de glimrende argumenter, som fru Ilse Hansen fra Socialdemokratiet som med, og jeg er også enig med hr. Jens Thoft fra SF.

Det Radikale Venstre siger klart nej til dette forslag af mange af de gode grunde, der allerede er nævnt. Det Radikale Venstre har altid afvist ordninger af denne type, og de har været foreslået tidligere, vil jeg meddele Fremskridtspartiet. På det tidspunkt, da den radikale Aase Olesen var socialminister, blev der også fremsat et sådant forslag, og på det tidspunkt gjorde fru Aase Olesen gældende, at mellem 30 og 40 pct. af samtlige børn i Danmark ikke passes i de offentlige pasningsordninger, og at det ville betyde, at en ordning som den, Fremskridtspartiet foreslår her, på daværende tidspunkt ville koste statskassen 18 mia. kroner.

Jeg må sige, at det er et meget generøst forslag fra Fremskridtspartiets side, og jeg undrer mig lidt over, at man ikke har gjort sig bare den mindste smule umage for at prøve at vurdere, hvor mange børn det drejer sig om, og hvor mange milliarder kroner det vil koste. Det er bare et af argumenterne for at sige nej til forslaget, men jeg synes også, at størrelsesordenen skal med her.

Ole M. Nielsen (KRF):

Dette forslag kunne jo ved en umiddelbar overfladisk betragtning ligne Kristeligt Folkepartis politik, men jeg må med det samme meddele, at det er det ikke.

Vi vil som bekendt gerne fremme de økonomiske muligheder for, at familierne selv kan passe deres børn; men den rigtige måde er ikke skattefradrag, alene fordi ikke alle forældre er i stand til at udnytte fradraget, og fordi man kan bruge de penge, man sparer i skat, til f.eks. at betale en sort dagplejemor. Og det kan vi ikke rigtig være med til.

Vi vil derimod fortsat arbejde i regeringen for en løsning, der på en mere socialt ansvarlig

og økonomisk overkommelig måde sikrer bedre vilkår for børnefamilierne. Det er vores mål.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Jeg gav udtryk for i min ordførertale, at gennemførelsen ville være ganske kostbar, og det var jo også sådan, at skatteministeren nævnte et tal; hvis jeg ikke hørte meget forkert, var det 4 mia. kr.

Nu nævnte fru Elisabeth Arnold et andet tal fra en tidligere regerings tid på 18 mia. kr. Hvad er egentlig det rigtige? Er det 4 mia. kr., er det 18 mia. kr., eller er det et sted midt imellem? Er der nogen i salen i øjeblikket, der kan give et kvalificeret svar på det spørgsmål?

Ole Donner (FP):

Jeg vil starte med at takke Venstre og De Konservative for den positive modtagelse af forslaget. Jeg er meget glad for, at de to partier vil være med til at tænke nogle andre tanker, end man gør i øjeblikket, og jeg er lidt ked af den kraftige afvisning fra skatteministerens side med, at det var et dårligt, bureaukratisk og uhensigtsmæssigt system osv.

Skatteministeren kom med en beregning på 4 mia. kr, og jeg kan altså ikke forstå, hvordan det er regnet ud. Vi har jo lagt op til her, at det ikke er et ultimativt beløb, vi har foreslået; vi ville til enhver tid gerne være med til at forhandle disse ting. Og når fru Elisabeth Arnold taler om, at det koster 18 mia. kr., må jeg da sige, at hvis forslaget ifølge skatteministerens beregninger medfører et fradrag på 4 mia. kr., må det altså koste ca. 2 mia. kr., og som også hr. Kirkegaard var inde på, er der dog et stykke vej op til de 18 mia. kr. Men jeg håber i hvert fald, at vi under udvalgsarbejdet kan få disse tal nærmere analyseret.

Fru Ilse Hansen og hr. Jens Thoft havde nogle lidt latterliggørende bemærkninger: Hvad med biblioteker, sygehuse, plejehjem, osv.? Jeg vil godt gøre opmærksom på, at Fremskridtspartiet altid har afsat tilstrækkelige midler til de gamle og til sygehusene, og vi går selvfølgelig ind for, at det fortsat skal være sådan. Vi går også ind for, at vi fortsat skal have et biblioteksvæsen – måske ikke så oppustet som i øjeblikket – men vi har absolut ingen fordomme, og vi vil slet ikke stille forslag om, at man skulle have et tilskud, fordi man ikke

[Ole Donner]

benytter det. Når vi fremsætter dette forslag, skyldes det, at vi ved, det koster mange milliarder at opretholde børneinstitutioner og bygge nye institutioner, som der måske endda ikke er brug for.

Vi er meget enige med hr. Svend Heiselberg i, at pengene bør følge barnet, og det er også det, vi lægger op til, men på en lidt anden måde, fordi vi er modstandere af, at der ydes direkte tilskud.

Kristeligt Folkeparti har jo tidligere været inde på, at man skulle betale folk for at gå hjemme og passe deres egne børn; men nu kan jeg forstå, at hr. Ole M. Nielsen har fået en åbenbaring, idet han siger: Jamen hvis man får et skattefradrag, kan man bruge de penge, man sparer i skat, til sort dagpleje. Jeg spørger hr. Ole M. Nielsen: De penge, man får direkte udbetalt i tilskud, hvad kan man bruge dem til? Jeg kan ikke se, at der kan være den helt store forskel.

Jeg er selvfølgelig ked af, at der er så mange partier, der ikke kan gå ind for forslaget; men jeg glæder mig til udvalgsbehandlingen, og jeg glæder mig over meningsmålingerne i dagens aviser, som viser, at der efter næste valg måske vil være et VKZ-flertal. Så kan man i hvert fald arbejde videre med forslaget til den tid.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

23) Første behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om ophævelse af medhjælperloven.

Af Tommy Dinesen (SF) m.fl.
(Fremsat 23/11 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Denne sag har vi haft oppe til drøftelse her i Folketinget flere gange de seneste år, uden at medhjælperloven af den grund er blevet ændret – eller ophævet for den sags skyld.

Der skal ikke være tvivl om, at vi er mange, der mener, at medhjælperloven har overlevet sig selv i sin nuværende form, og regeringen vil derfor meget gerne være med til at modernisere medhjælperloven. Vi er faktisk helt enige med forslagsstillerne i, at loven indeholder bestemmelser, som er utidssvarende, og rent sprogligt er det også i allerhøjeste grad tiltrængt med en modernisering.

Regeringen finder, at der er behov for en nøjere undersøgelse af medhjælperlovens både negative og positive elementer med henblik på en nyorientering og et tidssvarende retsgrundlag for de ansatte i landbruget. Loven har trods alt nogle gode elementer, som har betydning for de personer, som er omfattet af den. F.eks. giver loven medhjælperen ret til løn under sygdom, og den fastsætter procedurer i tilfælde af opsigelse og andet arbejdsophør. Hvis vi blot ophæver loven uden at sætte noget andet i stedet, vil det alt andet lige medføre en forringelse af medhjælperens vilkår.

Regeringen kan altså ikke støtte SF's ret kategoriske forslag om en ophævelse af loven. Men vi er helt enige i, at loven må og skal ses efter i sømmene, og jeg vil derfor på regeringens vegne give tilsagn om, at vi nu går i gang med arbejdet med en modernisering. Vi vil forsøge at udarbejde et forslag i denne folketings-samling, som kan gøre loven mere tidssvarende.

Ole Vagn Christensen (S):

Vi har tidligere diskuteret en ophævelse af medhjælperloven på baggrund af et forslag, som var fremsat af Socialdemokratiet, og der skal heller ikke være nogen tvivl om, at vores principielle synspunkt stadig væk er, at denne lov er forældet, og at bestemmelserne i den bør ophæves og erstattes af andre.

Derfor er det forkert, når man i dagens aviser kan læse, at en omstridt lov fastholdes. Det kan måske være rigtigt, hvis man tænker på